

Bilaga förvaltningar

Periodrapport oktober 2011

Innehållsförteckning

Hälso- och sjukvården	3
Central förvaltning	5
Finansförvaltningen	7
Landstingsfastigheter	9
Landstingsservice	11
Kultur- och bildnings- förvaltningen	12
Tandvårdsförvaltningen	14
Beställarenhet för tandvård ...	16
Patientnämnden	17
Kostsamverkan Mora	18
Revisorerna och tjänstemannabiträde	19

Verksamhet

Ny ledningsorganisation

Vid årsskiftet 2009-2010, i samband med att landstinget fick ny politisk ledning och ny tjänstemannaledning initierades en översyn av landstingets ledningsorganisation, innefattande såväl hälso- och sjukvårdens organisation som landstingets administrativa stödfunktion.

För hälso och sjukvården bildades en ny samlad förvaltning, svarande mot de tidigare länssjukvårds-, närsjukvårds- och hjälpmedelsförvaltningarna.

Bärande motiv för en gemensam organisation är att betona hälso- och sjukvårdens helhetsuppgift, underlätta en samordnad ledning och styrning, samt ge goda förutsättningar för verksamhetssamarbete, med fokus på vårdkedjor och patientperspektiv.

Hittills under 2010-2011 har hälso- och sjukvårdens inre organisation inneburit en ”platt” ledningsstruktur, d.v.s. inga delområden och motsvarande chefsnivå mellan förvaltningschef och verksamhetschefer.

I syfte att möta behovet av samordning inom geografiska områden, har tillsatts områdessamordnare, med beredande och samordnande uppgifter, mellan sjukhusens specialiteter, mellan primärvård och specialiserad sjukvård, samt gentemot kommuner och politiska fora.

I syfte att möta behovet av samordning inom primärvården som helhet, har tillsatts en primärvårdssamordnare, med beredande och samordnande uppgifter inom primärvårdsverksamheten i hela landstinget. Motsvarande verksamhetssamordnare inom specialiserad sjukvård, med beredande och samordnande uppgifter, har övervägts, men inte genomförts.

Under återstående del av 2011, och inför 2012, förutses att hälso- och sjukvårdsförvaltningen, med dess chefer och medarbetare, står inför ett antal såväl stimulerande som svåra utmaningar, främst:

- Fortsatt genomförande av en samlad och välfungerande hälso- och sjukvård i ett helhetsperspektiv, med samordnad ledning och styrning, samt utvecklat och friktionsfritt verksamhetssamarbete.
- Genomförande av de åtgärder som ingår i ”Åtgärdsplan för ekonomi i balans I respektive II”, inklusive de kostnads- och personalminskningar som är inarbetade i fastställd budget 2011.
- Fortsatta vårdgarantiåtgärder, med planen och förhoppningen att vårdgarantiuppfyllelsen och kömiljardnivån ytterligare ska förbättras och stabiliseras.

Uppföljning besparingsåtgärder

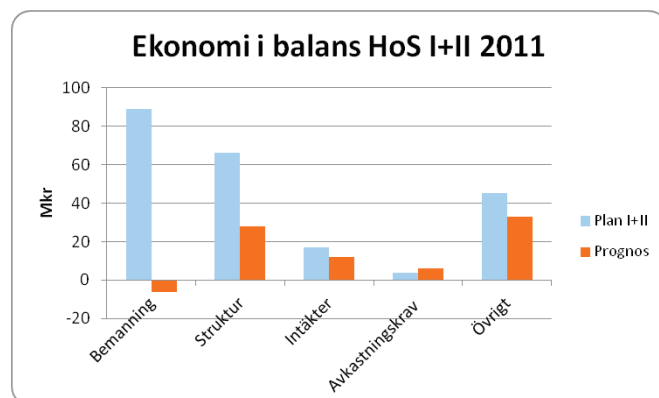
Uppföljning per oktober 2011.

Förutom riktade besparingsåtgärder behålls särskilda riktlinjer och åtgärder, främst inom personalområdet, för att stärka kostnadskontrollen.

En detaljerad uppföljning och analys per besparingsåtgärd sker dels övergripande men även som en naturlig del i uppföljningsarbetet per basenhet.

Nedan framgår plan för besparingsåtgärder samt beräknade effekter 2011, belopp i Mkr.

Hälso- och sjukvården		
	Plan I+II	Prognos
Bemanning	89	-6
Struktur	66	27,8
Intäkter	17	12
Avkastningskrav	4	6
Övrigt	45	33
Summa	221	72,8

Genomförande av personalkostnadsreduceringar sker främst genom verkställande av 4 procent generellt sparbeting. En betydande del, ca 60 Mkr, av differensen mot sparbelopp består av omställningskostnader 2011. Sparmålet utgår från 9 månaders effekt och flertalet av personalreduceringarna sker först under 2:a halvåret 2011. Därutöver sker vissa ytterligare reduktioner genom riktade åtgärder. Sammanlagt skall drygt 200 årsarbeten reduceras och i princip genomföras via reduktion av vikarier.

Ekonomi oktober 2011

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	1 393	1 662	1 737	1 723
Kostnader	5 420	6 505	6 435	6 525
varav personal-kostnader	2 786	3 368	3 419	3 437
Verksamhets resultat	-4 027	-4 843	-4 698	-4 802
Landstingsbidrag	3 915	4 698	4 698	4 579
Över/ Underskott	-112	-145	0	-222
Investeringar	67	100	100	123

Sammantaget beräknas en prognos motsvarande -145 Mkr. I prognosen har hänsyn tagits till det betydande sparbetning som lagts på hälso- o sjukvården. Förseningar i verkställigheten av personalkostnadsreduceringar påverkar prognosen. Prognosen fördelas på verksamhetsområde/motsv enligt nedan (Mkr):

Medicinska	-35
Opererande	-35
Övrig somatik	-10
Psykiatri-Hab	-6
Medicinsk service	8
Ledning/gemensamt/övrigt	3
Läkemedel	-5
Utomlänsvård/högspec	-15
Övrig utomlänsvård	-16
Övrig primärvård	-4
Hälsoval pv	-35
LD Hjälpmedel	5

För att prognosen skall infrias krävs effekter och beslut kring steg 2 i åtgärdsplanen som beslutats av politisk ledning. En betydande effekt beräknas genom att i princip timanställda skall reduceras genom att behoven tillgodoses via övertalig personal. Därutöver kommer behovet av stafetter att ytterligare ses över.

Personal

Definitioner

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Faktiska årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter > 14 dagar och grund-/vidareutbildning med lön.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit registreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekivalent. En helårsekivalent är lika med 1700 arbetade timmar.

31/10	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Faktiska årsarbetare	5 772	5 961	5 912
Antal anställda	6 922	7 151	7 116
(januari-september)	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	7 456 778	7 44 526	7 358 860
- varav timanställda*	175 479	188 644	178 027
- varav stafettläkare	76 321	83 446	-
- varav arbete under jour/ beredsk. läkare*	110 737	107 615	108 888
- varav mertid/övertid samtlig personal*	97 079	105 743	106 832

* Preliminära värden för innevarande år.

Antalet anställda har minskat med 229 personer, varav tillsvidare anställda med 119 och personer med tidsbegränsad anställning med 110 jämfört med 2010 vid samma tid. Timanställd personal har under samma tidsperiod minskat med 81 personer.

Arbetad tid för timvikarier uppvisar minskning, drygt 13 000 timmar jämfört med samma period i fjol. Övertiden har också minskat, med nästan 8700 timmar (bland sjuksköterskor har den ökat något). Däremot har den totala arbetade tiden ökat, drygt 13 000 timmar. Undersköterskors arbetade tid har minskat med ca 5 procent, däremot har läkarnas och sjuksköterskornas ökat (1,6 respektive 3,6 procent) jämfört med motsvarande tid i fjol. Att den arbetade tiden har ökat trots antalet anställda har minskat kan dels bero på att antalet anställda mäts 31 oktober och att den arbetade tiden redovisas tom september, dels att de som är kvar jobbar för de som slutat. Även minskade möjligheter till utbildning ger effekter på arbetad tid.

Valda personal-kostnader okt-11 (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	2 337	2 365	2 334
Inhyrd personal	107	76	106

Lönekostnader för Hälso- och sjukvården pekar på ett litet överskott på 28 mkr mot budgeten. Samtidigt förväntas kostnader för inhyrd personal överskrida budget med 31 mkr.

Karin Stikå-Mjöberg
Förvaltningschef
Hälso och sjukvården Dalarna

Ny ledningsorganisation

Vid årsskiftet 2009-2010, i samband med att landstinget fick ny politisk ledning och ny tjänstemannaledning initierades en översyn av landstingets ledningsorganisation, innefattande såväl hälso- och sjukvårdens inre organisation som landstingets administrativa stödfunktion.

I januari 2011 beslutades och inleddes genomförandet av en ny och samlad administrativ stödfunktion.

Den administrativa stödorganisationen utgör huvuddelen av landstingets centrala förvaltning och innehåller verksamheter som indelas i sex större enheter:

- Administrativ enhet
- Ekonmienhet
- Personalenhet
- Hälso- och sjukvårdsenhet
- Medicinsk enhet
- MIT-enhet

I den centrala förvaltningen ingår även en "ledningsenhet", med innehåll motsvarande landstingsdirektör/ förvaltningschef, biträdande landstingsdirektör/förvaltningschef, samt vissa verksamheter respektive några medarbetare organiserade direkt under landstingledningen och som är en del av den administrativa stödorganisationen.

Under vintern-våren-sommaren 2011 har den nya organisationen funnit sina former, med arbetsinnehåll, arbetsfördelning, samt kompletteringar avseende respektive enhets inre organisation.

Åtgärdsplan för ekonomi i balans

Åtgärdsplan för ekonomi i balans 2011-2012, med fokus på hälso- och sjukvården, har utgjort en stor del av förvaltningens arbetsinnehåll under hittillsvarande del av året, i samband med utarbetande och verkställande av åtgärdsplan I och II, samt utarbetande av åtgärdsplan III.

Under fortsättningen av 2011 förutses att den centrala förvaltningen, med dess chefer och medarbetare, stå inför ett antal såväl stimulerande som svåra utmaningar, främst:

- Fortsatt genomförande av en samlad och välfungerande administrativ stödorganisation, med precisering av roller och arbetsinnehåll, i samarbete med politisk ledning, tjänstemannaledning och hälso- och sjukvårdens verksamhetschefer.
- Fortsatt ledning och styrning, samt administrativt stöd, i samband med verkställande av åtgärdsplaner för ekonomi i balans.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010 *)
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	341	420	490	759
Kostnader	-1 598	-1 932	-2037	-2 251
varav personal-kostnader	-204	-248	-252	-192
Verksamhetens resultat	-1 256	-1 512	-1 547	-1 492
Landstingsbidr	1 290	1548	1547	1539
Över/Underskott	33	36	0	47
Årets investering	-50	-68	-68	

*) ej jämförbart med 2011. Fastighetsförvaltningen ingick i Centralförvaltningen 2010.

Verksamhets-område (mkr)	Prognos 2011	Budget 2011 *)	Avvikelse
Huvudkontoret	-243	-269	+24
Trafik och bidragsgivning	-167	-167	-0
Hälsovalersättning	-1 096	-1 108	+12

*) inkl avkastningskrav IT-enheten 4 mkr

Inom administrationen beräknas det beslutade besparingskravet på 20 mkr komma att uppnås. MIT- enheten beräknas lämna överskott enligt beslutat avkastningskrav på 4 mkr. Inom hälsoval prognostiseras ett överskott på ca 12 mkr, bland annat beroende på färre besök på vårdcentralerna än beräknat och därmed lägre utbetald besöksersättning.

Personal

	2011	2010	2009
Antal årsarbetare	347,82	341,90	333,75
Antal anställda	402	381	372

Antal årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag

	Ack 2011	Ack 2010	2009
Arbetad tid timmar, alla	500 406	490 799	471 558
- varav timanställda	759	534	512
- varav mertid/övertid samtlig personal*	3 818	3 795	4 277

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Antal årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad. Eventuella tjänstledigheter är ej avdragna.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit registreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1700 arbetade timmar.

MiT ökar antalet anställda på grund av ökade uppdrag, Medicinsk enhet ökar på grund av att Läkemedelsenheten har rekryterat in farmaceuter. I övrigt beror personalförändringarna på att flera medarbetare har bytt förvaltning från Hälso- och sjukvård till Central förvaltning.

Ökningen av antalet timanställda i jämförelse mot tidigare år beror främst på arbetssituationen vid Tandådalens rekreativverksamhet. (Säsonganställningar).

Värdet av siffrorna för antal årsarbetare, jämfört med föregående år, påverkas av redovisad frånvaro såsom till exempel ledighet utan lön, sjukfrånvaro längre än 14 dagar, vidareutbildning m m. Denna frånvaroorsak är relativt sett högre 31 oktober 2011 än föregående år.

Valda personalkostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-172	-175	-134

*Karin Stikå Mjöberg
Landstingsdirektör
Fv-chef Central förvaltning*

Verksamhet

I finansförvaltningens driftbudget ingår kostnader för pensioner, löneskatt på pensioner, premie för patientförsäkring samt interna ränteintäkter. Statsbidrag för ökad tillgänglighet inom somatik och BUP, för rehabiliteringsåtgärder, för ökad patientsäkerhet samt statsbidrag från den s k sjukskrivningsmiljarden ingår i budgeten. Likaså verksamhetskostnader för att uppnå kraven för att få del av statsbidragen från kömiljard (somatik), rehabiliteringsgarantin samt från sjukskrivningsmiljarden. Vidare ingår en budgeterad besparing inom administration och inköp.

I tabellen nedan specificeras statsbidragen som budgeteras och redovisas inom finansförvaltningen;

Statsbidrag, mkr	Prognos 2011	Budget 2011	Bokslut 2010
Ökad tillgänglighet (kömiljard)	2	27	3,5
Utökad vårdgaranti, BUP	7	7	7,5
Rehabiliteringsgaranti	34	28	42
Ökad patientsäkerhet	41	12	0
Sjukskrivningsmiljard	20	30	34

Statsbidrag för ökad tillgänglighet, från den s k kömiljarden, är budgeterat med 27 mkr. Villkoren för att få statsbidraget var svåra att uppnå 2010 och har stramats upp ytterligare för 2011. Besökskraven har uppnåtts respektive månad mars och april i år och ger statsbidrag med ca 2 mkr. Utsikterna är goda för att uppnå kraven på ökad tillgänglighet inom barn- och ungdomspsykiatri och därmed få statsbidrag med ca 7 mkr.

I budgeten är 12 mkr upptaget som statsbidrag för patientsäkerhetsarbete. Det motsvarar ca 3 % av regeringens satsning på patientsäkerhetsarbete. En avstämning har nu gjorts som visar att Landstinget Dalarna var ett av tre landsting som klarade samtliga fyra prestationskrav. Det innebär totalt 41 mkr i statsbidrag.

Prognosen för statsbidrag avseende rehabiliteringsgarantin överstiger budget med 6 mkr som avser utökad statsbidrag för insatser 2010. Statsbidraget från den s k sjukskrivningsmiljarden beräknas uppgå till 20 mkr. Det är 10 mkr lägre än budgeterat.

Besparingar inom administration samt kostnadsminskningar till följd av effektivare inköpsrutiner och avtalstrohet är budgeterade inom finansförvaltningen med sammanlagt 42 mkr. Inom centralförvaltningens administration beräknas besparingar uppnås med 20 mkr och dessa redovisas i centralförvaltningens prognos. Effektivare inköpsrutiner uppskattas ge lägre kostnader med ca 5 mkr och ingår i respektive förvaltnings prognos.

Pensionskostnader inkl löneskatt prognostiseras enligt KPA:s prognos från augusti 2011 och ligger i nivå med budget.

Enligt uppgift kommer premierna för avtalsförsäkringar, i likhet med 2009 och 2010, att sänkas även för 2011. Sänkningen beräknas motsvara ca 20 mkr.

SJ kommer att betala skadestånd till Tåg i Bergslagen efter att bolaget dragit sig ur tågtrafiken i Bergslagen. Tåg i Bergslagen tvingades göra en ny upphandling som blev dyrare än om SJ hade fortsatt köra tågtrafiken. Mot det beloppet kvittas ökade kostnader för periodkort som landstinget ska betala. Netto beräknas Landstinget få ett skadestånd på ca 56 mkr.

Ekonomi

Resultaträkning (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	158	148	141
Intäkter Tåg i Bergsl	56		
Kostnader	-228	-231	-226
<i>varav personal-kostnader</i>	<i>-148</i>	<i>-126</i>	<i>-126</i>
Verksamhetens resultat	14	-83	-85
Landstingsbidrag	83	83	85
Över/ Underskott	69	0	0

Personal

Valda personal-kostnader	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-2	-2	
Pensionskostnader inkl löneskatt, exkl extraord pensionskostnad	-165	-165	

Finansiering

Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag i landstingets periodrapport per oktober 2011 bygger på SKL:s senaste prognos från samma månad, ek.nytt nr 23/11. Jämfört med SKL:s prognos i oktober 2010, som låg till grund för budget, har skatteunderlagstillväxten reviderats från 1,8 till 2,1 procent för 2010 och från 1,6 till 2,6 procent för 2011. Prognosen för skatt och utjämning visar på totalt +73 mkr jämfört med budget. Jämfört med SKL:s prognos i augusti är det dock en försämring med 10 mkr.

I juni godkände SKL:s styrelse en överenskommelse om statens ersättning till landstinget för läkemedelskostnader 2011. Det totala statsbidraget blev lägre än tidigare år. För Landstinget Dalarna uppgår statsbidraget till 705 mkr och det innebär 12 mkr lägre än budgeterat.

Finansnettot visare ett underskott mot budget på 13 mkr. En bidragande orsak till det negativa resultatet är värderingen av aktieportföljen i pensionsfonden. Ränta på avsatta pensioner prognostiseras enligt KPA:s prognos i augusti till 51 mkr. Det innebär ett plus på 5 mkr jämfört med budget.

Enligt de riktlinjer som tillämpas för beräkning av pensionskund ska nuvärdet av framtida utfästa pensionsutbetalningar beräknas. Den senaste tidens turbulens på de finansiella marknaderna och i världsekonomin har lett till att den långa marknadsräntan är den lägsta om uppmätts i Sverige. I september var den 1,69 procent. Diskonteringsräntan för pensionskulden sänks med 0,75 procentenheter. En sänkt ränta betyder att pensionskulden ökar. Landstinget Dalarnas pensionskund i balansräkningen uppgår till ca 1,4 mdr. SKL uppskattar skuldökningen till följd av ändrad ränta till mellan 12-13 procent. Det motsvarar ca 180 mkr. I resultaträkningen redovisas skuldökningen som en jämförelsestörande post. Kostnaden belastar inte det sk balanskravsresultatet.

Skatter, statsbidrag mm	Prognos	Budget	Avv.
Preliminärskatt 2011	5 046	5 052	-6
Avräkning 2011	94	24	70
Avräkning 2010	21		21
Summa	5 161	5 076	85
Inkomstutjämningsbidrag	729	737	-8
Regleringsbidrag	223	222	1
Kostnadsutjämningsbidrag	-97	-92	-5
Läkemedelsförmånen	705	717	-12
Statsbidrag för minskad sjukfrånvaro	20	30	-10
Summa	1 580	1 614	-34
Finansiella intäkter	7	15	-8
Finansiella kostnader	-66	-65	-1
Nedskrivning pensionsfond	-4	0	-4
Summa	-63	-50	-13
<i>Jmf.störande kostnader</i>	<i>-180</i>	<i>0</i>	<i>-180</i>
Totalt	6 498	6 640	-142

Peter Hansson
Ekonomidirektör

Fastighetsnämnd

Landstingsfastigheter

Verksamhet

Landstingsfastigheters ansvar är dels lokalförsörjning för landstingets olika verksamheter, dels fastighetsförvaltning av i första hand Landstinget Dalarnas egna fastighetsbestånd.

För att tillgodose lokalförsörjningen under kommande planperiod (2011- 2014) har Landstingsfastigheter att hantera 1 000 mkr i fastighetsinvesteringar. Det enskilt största projektet under planperioden är ny vårdbyggnad på Falu lasarett (NVB). Projektet inkl delprojekt är upptagna till totalt 606 mkr och beräknas vara avslutade med början 2013 fram till och med 2015.

Vid utgången av oktober förvaltades totalt 453 000 kvm BRA, varav 360 000 var landstingsägda och 93 000 inhyrda. Dessutom hanterades 103 000 kvm externt inhyrda lokaler.

Uppföljning besparingsåtgärder

I ”Åtgärdsplan för ekonomi i balans 2011” ökas avkastningskravet för LFD från 20,3 mkr till 25,3 mkr 2011. Prognosen för 2011 indikerar att vi kommer att uppnå avkastningskravet.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	391,6	470,1	465,3	453,5
Kostnader	-367,0	444,6	-444,9	-428,4
varav personal-kostnader	13,7	19,9	19,9	16,6
Verksamhetens resultat	24,6	25,5	20,4	25,1
Landstingsbidrag	0	0	0	0
Över/ Underskott	24,6	25,5	20,4	25,1
Årets investering	281,4	378,2	422,2	239,5

Årets investering har i prognos ökat med 12,6 mkr på grund av ett projekt på Borlänge sjukhus, barnmottagning mm, som finansförvaltningen beslutat ska finansieras internt.

Specificerat på intäkts- och olika kostnadsslag kan resultatet sammanfattas enligt följande:

Verksamhets-område (mkr)	Prognos	Budget	Avvikelse%
Fastighetsintäkter	466,8	461,9	+4,9
Fastighetsdrift	-111,8	-116,5	+4,7
Planerat underhåll	-45,0	-50,0	+5,0
Inhyrda lokaler	-118,0	-114,9	-3,1
Försäkringar, skatt	-4,0	-2,8	-1,2
Avskrivningar	-98,4	-91,6	-6,8
Förvaltningskostnader	-13,5	-13,4	-0,1
Finansiella poster	-50,6	-52,3	+1,7
Resultat	25,5	20,4	+5,1

Förvaltningen av Naturbruksgymnasiet i Älvdalen kommer att övergå från Landstingsfastigheter till Älvdalens kommun vid årsskiftet 2011/2012. I budget var det planerat till det förra årsskiftet 2010/2011, därav avvikelserna på hyresintäkter och inhyrda lokaler.

Vi fortsätter att sänka energiförbrukningen. På värmesidan 6,7% lägre jämfört med föregående år och värmekorrigerat. På elsidan 3,7% lägre än föregående år. En interpolering för helår 2011 indikerar en nivå på 168 kWh per kvm som också är under delmålet per 2011-12-31. Sänkningen ska ses utifrån att Landstinget Dalarna även 2010 har en mycket låg energiförbrukning bland Sveriges landsting.

För att ge plats för ny vårdbyggnad har en del av ambulansgaraget rivits. Motsvarande bokförda värdet på 4,9 mkr har skrivits av och ingår i avskrivningar.

Landstingsfastigheter avsätter årligen 2,6 mkr till en sk riskhanteringsfond. Fonden används för försäkringspremier och ersättning av vissa skador. Egendomsförsäkringen är en sk katastrofförsäkring med en självrisk på 2 mkr. I samband med en stor vattenskada på vårdcentralen på Jakobsgårdarna kommer vi behöva utnyttja försäkringen och betala en självrisk på 2 mkr.

Personal

	2011	2010	2009
Antal årsarbetare	23,6	23,6	24,6
Antal anställda	24	24	25

Antal årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	32 143	33 621	33 130
- varav timanställda	0	0	0
- varav mertid/övertid samtlig personal*	143	360	127

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner:

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Antal årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad. Eventuella tjänstledigheter är ej avdragna.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit inregistreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1.700 arbetade timmar.

Vi har stora vakanser och jobbar mycket med att återbesätta tappad kompetens. Vi är mitt uppe i en omfattande generationsväxling som vi har gemensam med hela fastighetsbranschen.

Dessutom i en tid då vi ska genomföra investeringar i en omfattning som aldrig tidigare.

Valda personal- kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl. sociala avg.	12,0	12,0	11,0
Inhyrd personal	0,2	0	0

Jan Sjöberg
Förvaltningschef
Landstingsfastigheter

Verksamhet

Landstingsservice uppdrag är att ansvara för och utveckla sjukvårdsspecifik service till landstingets kärnverksamhet.

Landstingsservice implementerar under året en ny organisation genom att gå från en funktionsindeldad till en geografisk indelad organisation. Huvudsyftet är att öka synergieffekterna mellan verksamheterna och hitta flexibla produktionslösningar. Ambitionen är bl.a. att verksamheten ska bli kostnadseffektivare och att Landstingsservice ska vara en attraktiv arbetsgivare i framtiden.

För att utveckla vårt serviceuppdrag gentemot våra kunder ytterligare har en Kundrelationschef rekryterats. Dennes första uppdrag är att kartlägga och utforma den nya kundtjänsten inom Landstingsservice.

Uppföljning besparingsåtgärder

I början av året tog landstinget beslutet att genomföra besparingar för att komma till rätta med det försämrade ekonomiska läget. Landstingsservice har i uppdrag under 2011 i samarbete med Hälso- och sjukvården att genomföra besparingar för koncernen motsvarande 3,5 Mkr, därutöver har Landstingsservice ett avkastningskrav på 1,0 Mkr.

Åtgärder som genomförs för att nå besparingsmål och avkastningskrav är bl.a. att se över städstandarden, minska antalet telefoner och abonnemang, granska leasingen av fordon och bli kostnadseffektivare genom att finna synergier mellan olika verksamhetsområden.

I samverkan med Hälso- och sjukvården har en budget- och uppföljningsmodell (abonnemang) utarbetats för att förbättra kostnadskontrollen och ekonomistyrningen. Besparingsåtgärder och nya verksamheter följs upp och stäms av fortlöpande under året.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	230,5	278,3	274,4	292,9
Kostnader	-226,4	-277,2	-274,4	-290,9
varav personal-kostnader	-131,8	-163,5	-163,3	-166,3
Verksamhetens resultat	4,1	0	0	2,0
Landstingsbidrag	0	0	0	0
Över/Underskott	4,1	1,1	0	2,0
Årets investering	-2,2	-3,0	-3,0	-2,3

Personal

	2011	2010	2009
Antal årsarbetare	384,96	406,95	413,76
Antal anställda	412	441	453
<i>Antal årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag</i>			
	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	555.045	581.834	585.772
- varav timanställda	21.608	30.479	29.513
- varav mertid/övertid samtlig personal*	6.391	6.795	9.136

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner:

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Antal årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad. Eventuella tjänstledigheter är ej avdragna.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit registreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1.700 arbetade timmar.

Under år 2011 kommer VPL-processen implementeras fullt ut, det resulterar i att samtliga chefer/ledare och medarbetare är VPL-kartlagda innan årets slut. 2012 skall 75 % av personalen ha förflyttats i positiv riktning, vare sig det handlar om horisontell eller vertikal förflyttning.

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl. sociala avg.	-110,3	-110,1	-112,9
Inhyrd personal	0	0	0

Anders Roos
Förvaltningschef
Landstingsservice

Kultur- och bildningsnämnd

Kultur- och bildningsförvaltningen

Verksamhet

From årsskiftet är de två skol- respektive kulturnämnderna sammanslagna till en gemensam Kultur- och bildningsnämnd (KBN).

Regeringen har beslutat införa **en ny samverkansmodell** som ska stärka dialogen mellan kommun, landsting/region och stat och det fria kulturlivet. Modellen ska medge regionala skillnader. Kultur- och bildningsnämnden ansvarar för att ta fram planen. En parlamentarisk styrgrupp med representanter från landstinget, stiftelserna och Region Dalarna leder arbetet. Landstingets kulturverksamheter har efter genre tagit fram prioriteringsområden för Dalarnas regionala kulturplan. Planen ska tas fram i samverkan med länets kommuner och en dialog pågår om hur en sådan samverkan ska se ut mellan landstinget och respektive kommun i länet. Under november sker sammanställning av kommunernas svar.

Vid halvårsskiftet övergår personal och drift för naturbruksgymnasiet i Älvdalen till bolaget Älvdalens utbildningscentrum AB. I samband med det kommer Landstinget Dalarna samt Älvdalens kommun att kvarstå som huvudman för årskurs 2 och 3 då dessa påbörjade sin utbildning i det ”gamla” programmet.

Ansökan om att från hösten 2012 få driva tvååriga KU-utbildningar i Musik samt Dans har inlämnats till YH-myndigheten. Besked väntas i januari 2012. På grund av för få elever ställdes Dansutbildningen in läsåret 2011/2012.

Uppföljning besparingsåtgärder

Kultur- och bildningsförvaltningen har enligt LF budgetbeslut en besparing om 800 000 kr under 2011. Besparingen har fördelats över hela förvaltningen enligt beslut i KBN. Till denna besparing tillkom i februari ett avkastningskrav på 500 000 kr i enlighet med föreslagen åtgärdsplan. Utöver detta har det tillkommit ytterligare besparingskrav i form av t ex halvering av utbildningsbudgeten, inköpsstopp samt återhållsamhet vid representation.. En halvering av utbildningsbudgeten innebär inom förvaltningen en ytterligare besparing på ca 300 000 kr.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	100,1	114,1	113,4	131,7
Kostnader	-203,4	-242,7	-241,6	-255,6
<i>varav personal-kostnader</i>	<i>-72,4</i>	<i>-84,5</i>	<i>-84,3</i>	<i>-100,8</i>
<i>Varav</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Varav konstnärlig utsmyckning</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,5</i>	<i>0</i>	<i>-0,4</i>
Verksamhetens resultat	-103,3	-128,6	-128,3	-123,9
Landstingsbidrag	106,9	128,3	-128,3	125,1
Över/ Underskott	3,6	-0,3	0	1,1
Investeringar				
Årets investering exkl konstnärlig utsmyckning	-3,7	-4,2	-4,5	-2,0
Konstnärlig utsmyckning	-0,8 -0,4	-1,3 -0,5	-1,7	-1,4

Resultatet per oktober är något för bra då vissa intäktsposter, främst statsbidrag, är felperiodiserade. Under november och december fortsätter semester- och uppehållslöner att tjänas in motsvarande drygt 1 mkr.

Jämfört med resultatet 2010 har både prognos och budget en lägre omslutning vilket beror på att naturbruksgymnasiet i Älvdalen övergår till bolagsform och därför redovisar enbart ett halvår. Kvar inom landstinget återfinns interkommunal ersättning för 155 elever i årskurs 2 och 3 motsvarande ca 13 Mkr.

Innan hänsyn tas till den konstnärliga utsmyckningens driftkostnader samt omställningskostnader för naturbruksgymnasiet i Älvdalens och för Musikkonservatoriets dansutbildning klarar förvaltningen det besparingskrav om 0,8 mkr som fastställts. Trots besparingskrav för alla enheter visar dock förvaltningen totalt ett underskott om 0,3 mkr efter att hänsyn tagits till tidigare nämnda kostnader.

Verksamhets- område (mkr)	Ack utfall	Prognos 2011	Resultat 2010
Fornby fhsk	0,8	0,1	0,3
Mora fhsk	1,8	0,4	0
Malungs fhsk	1,0	0	0
Naturbruksgymnasiet Älvdalen	-2,1	-1,6	-1,3
Musikkonservatoriet	0,2	-0,2	0,2
Folkföreningar och studieförbund	0,1	0	0,1
Interkommunal ersättning –fhsk	-0,1	0	0,3
Film i Dalarna	0,1	0,1	0,1
Länsbibliotek Dalarna	0,3	0,1	0
Mentalvårdsmuseet	0,2	0,1	0,2
Stiftelser och bidrag	0,3	0	0
Konsulenter	0,3	0,4	0,1
Kansli inkl konstarkiv oförutsett samt nämnden	1,0	1,4	1,6
Prelbokn löneökning april-aug	-0,6	0	0
Ankomstregistrerade fakturer	-0,3	0	0
Resultat innan konstnärlig utsmyckning drift samt omställningskostn	2,9	0,8	1,6
Konstnärlig utsmyckning drift	-0,3	-0,4	-0,4
Omställning Nb Älvdalen	-0,2	-0,6	0
Inställd KU Dans	0	-0,1	0
Resultat	2,6	-0,3	1,1

Från och med 1 juli övergick verksamheten vid naturbruksgymnasiet till Älvdalens Utbildningscentrum AB. Arbetet med att överföra personal, drift och anläggningar är färdigställt. En anställd valde att inte följa med till det nya bolaget och återfinns som omställningskostnader om ca 200 tkr vid centralt kansli. De internatmoduler som återfinns vid Naturbruksgymnasiet i Älvdalen har sagts upp. Uppsägningstiden löper till sista juli 2012 och Kultur- och bildningsnämnden betalar hyra så länge Landstingsfastigheter inte finner en annan hyresgäst. Hyreskostnaden för hösten uppgår till drygt 400 tkr.

Omställningskostnaderna om 0,1 mkr vid Musikkonservatoriet beror på att KU dans ställts in på grund av för få elever. Skolan har inga personalkostnader under höstterminen för utbildningen men prognostiserar däremot i nuläget med fulla hyreskostnader då Landstingsfastigheter ännu inte givit andra signaler. Skolan hade 35 sökande till höstens spetsutbildning i musik varav 25 stycken antagits, vilka är de som dök upp till audition. Av dem är 21 stycken kvar i utbildning.

Eftersom hela den konstnärliga utsmyckningens ram ingår i investeringsutrymmet under 2011 saknas landstingsbidrag i Kultur- och bildningsnämndens anslag vilket ger ett underskott i resultaträkningen.

Personal

	2011	2010	2009
Antal årsarbetare (Nb Älvdalen)	128,91	193,18 (60,98)	198,95 (68,73)
Antal anställda (Nb Älvdalen)	162	231 (71)	235 (76)

Antal årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag

(Nb Älvdalen)	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	239 273 (52 976)	273 935 (87 055)	277 728 (93 610)
- varav timanställda	3 912 (714)	4 066 (753)	4 055 (340)
- varav mertid/övertid samtlig personal*	3 209 (1 253)	4 339 (2 065)	5 649 (3 327)

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner:

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Faktiska årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter < 14 dagar och grund-/vidareutbildning med lön.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit inregistreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1.700 arbetade timmar.

Jämfört med samma period tidigare år innebär det att naturbruksgymnasiet i Älvdalen har övergått till Älvdalens utbildningscentrum AB att personalen totalt minskat inom Kultur- och bildningsförvaltningen. Uppgifterna inom parentes avser naturbruksgymnasiet.

Valda personal- kostnader (mkr)	2011 Prognos	Budget	2010 Resultat
Löner exkl. sociala avg.	-58,6	-58,5	-69,5
Inhyrd personal	-0,1	-0,1	-0,1

Den, i jämförelse med 2010, lägre lönekostnaden beror till största del på bolagisering av Naturbruksgymnasiet vid Älvdalen.

Malin Lagergren
Förvaltningschef
Kultur- och bildningsnämnd

Verksamhet

Folk tandvårdens verksamhet löper i stort enligt plan, detta trots att nuvarande tandvårdsstöd är komplicerat och kräver mycket administration. Vi kan dock konstatera att de utvecklingsinsatser som gjorts av såväl Försäkringskassan som internt inom Folk tandvården Dalarna varit effektiva och att stödet nu fungerar allt bättre. Nya förändringar i befintligt tandvårdsstöd kommer dock att successivt ske och i vilken omfattning dessa förändringar kommer att påverka verksamheten är för närvarande svårt att sja om. Erfarenheter från tidigare förändringar gör dock att vi misstänker att en hel del ny administration tillförs vilket kräver utbildningsinsatser till vårdgivarna med förlorade intäkter som följd. Fortfarande råder en nationell brist på tandläkare och vi har stora svårigheter att bemanna våra kliniker i framförallt glesbygd. En synnerligen aktiv rekrytering pågår och krävs för att konkurrera om arbetskraften samtidigt som nyrekryteringar innebär produktionsbortfall med minskade intäkter som konsekvens. Nya krav på konkurrensneutralitet och krav om att inga fria nyttigheter skall finnas inom den offentliga tandvården medförde att tandvårdstaxan höjdes fr o m 2010-11-01. Denna höjning var en konsekvens av de kostnadsökningar som ovanstående krav om konkurrensneutralitet genererar.

Uppföljning besparingsåtgärder

För 2011 har Folk tandvården erhållit ett avkastningskrav om 1 Mkr. Landstingsersättningen totalt är i stort sett oförändrad 2011 jämfört med 2010 genom att den årliga uppräknings reducerats till 1,7% och justering gjorts utifrån förändrade arbetsgivaravgifter. Sett till de kostnadsökningar som beräknas under året medför detta ett besparingskrav. Denna besparing kommer att nås genom att en klinik avvecklats under året och återhållsamhet på kostnadssidan. Vi kalkylerar inte med att nå budgeterade intäkter varför minskade kostnader har varit en given förutsättning för att nå ett positivt resultat vilket då är liktydigt med ett överskott i förhållande till budget motsvarande 1 Mkr. Vår bedömning är också att vårt nuvarande teknikstöd kommer att behöva utvecklas ytterligare inför 2012 för att klar nya redovisningskrav. 2011 har varit ett utmanande år då det alltid är svårt att förutsäga kostnadsökningar och de intäktsökningar som krävs när man genomgår en generationsväxling av så omfattande karaktär som nu är fallet. Vi behöver också få arbetsro via en större tydlighet kring vilken frihetsgrad tandvården kan få utifrån landstingets alla åtgärder för ekonomisk balans. En del av de åtgärder som föreslås gälla för all landstingsverksamhet är direkt olämpliga för en verksamhet där man måste "gasa och bromsa" på ett strategiskt sätt för att kunna klara de konkurrensvillkor som gäller. Att klara avkastningskravet borde vara det som gäller, inte hur vi i tandvården skall klara detta i ett koncernperspektiv.

Ekonomi 10/11

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	157,2	190,0	195,0	189,0
Kostnader	-268,7	-341,6	-352,6	-344,9
<i>varav personal-kostnader</i>	<i>-177,8</i>	<i>-220,0</i>	<i>-223,5</i>	<i>-219,4</i>
Verksamhetens resultat	-111,5	-151,6	-157,6	-155,9
Landstingsbidrag	131,3	157,6	157,6	156,7
Över/ Underskott	19,8	6,0	0,0	0,8
Årets investering	3,4	6,0	7,6	6,6

Folk tandvårdens ekonomi är höggradigt beroende av löpande patientintäkter baserade på egen produktivitet. Genom att det nya tandvårdsstödet hela tiden genomgår vissa förändringar uppstår hela tiden tolkningsproblem och krav på utbildningsinsatser. Detta medför produktionsbortfall och ständig inskolning i helt nya rutiner. Sannolikt får vi därför leva med detta även fortsättningsvis och då i första hand problem gällande vad som är ersättningsberättigad vård eller inte samt kommunikationen med Försäkringskassan via deras it-stöd. Dessa problem har avtagit men kommer delvis att kvarstå och påverka verksamheten under 2011 och också framledes. Förändringar i regelverket kring nuvarande tandvårdsstöd kommer att ske kontinuerligt under året och även kommande år och det är osäkert hur dessa förändringar på sikt kommer att påverka Folk tandvårdens resultat. Den senaste förändringen i tandvårdsstödet gjordes 2011-09-01.

Dessutom har otydligheter i regelverket kring det nya tandvårdsstödet lett till ständiga tolkningsproblem för såväl vårdgivarna som Försäkringskassan. Dessa tolkningsproblem har successivt avklingat då behandlarna blivit allt mera erfarna i användandet av tandvårdsstödet och utbildningsinsatser givits till desamma. Faktum kvarstår dock att administrationen ökat kring varje behandling, något som kan vara en förklaring till att intäkterna inte ökat i den omfattning som kalkylerats. En annan konsekvens av detta har blivit att vi tvingats förstärka vår egen support kring det nya tandvårdstödet med ökade kostnader som följd. Stor osäkerhet rådde därför när vi påbörjade verksamhetsåret 2011. Då vi dessutom förde ut kostnader i verksamheten som driftskostnader utifrån kravet om att inga s k fria nyttigheter skulle få finnas av konkurrensskäl, detta som en förberedelse inför nya krav under 2012, blev den ekonomiska osäkerheten än större. Samtidigt tog landstinget Dalarna beslut om åtgärder för att skapa ekonomisk balans. Detta har lett till kostnadsminskningar även inom tandvården på ett sätt som inte kunnat förväntas även om en viss kostnadsökning skett inom flera delområden. 2011 har därför varit något av ett försöksår inom tandvården där vi på olika sätt försökt renodla och jämställa vår verksamhet med privata aktörer inom tandvårdssektorn utifrån gällande konkurrensvillkor. Personalkostnaderna kommer

att öka under året på nya löner från 2011-04-01, för tandläkarna i form av två års avtal från 2011-10-01, men i förhållandevis måttlig omfattning. Detta beror till stor del på den arbetsorganisatoriska utveckling och växling av personal som skett där allt mera tandvård utförs av personal som inte är tandläkare. Genom att renodling skett kring på vilket sätt var och en skall arbeta på toppen av sin kompetens, har en större effektivitet i vården kunnat uppnås. När våra rekryteringsinsatser dessutom varit mera lyckosamma än förväntat kommer resultatet för 2011 också att bli klart bättre än vad som förväntades i början av året. Genom väl valda strategier gällande såväl intäkter som utgifter prognostiseras, om inget oförutsett inträffar, ett överskott i förhållande till budget motsvarande ca 6,0 Mkr. Det sparbetning som ålagts Folk tandvården samt ökade personalkostnader till följd av 2011 års lönerörelse motsvarande ca 4 Mk har inkluderats i prognosen.

Personal

	2011	2010	2009
Antal årsarbetare	464	469	477
Antal anställda	502	503	513

Antal årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	557387	565858	564074
- varav timanställda	5475	3033	5021
- varav arbete under jour/ beredsk. läkare*	0	0	0

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Antal årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad. Eventuella tjänstledigheter är ej avdragna.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit registreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1700 arbetade timmar.

Valda personal- kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-149,0	-149,5	-146,7
Inhyrd personal	0	0	0

Antalet anställda vid Folk tandvården ökar inte jämfört med samma tid förra året. En relativt kraftig minskning sker bland tandhygienisterna som är 7 färre än vid samma tidpunkt 2010. Antalet tandsköterskor ligger i princip still medan antalet tandtekniker ökar med två stycken. De flesta större kategorier personal minskar något utom obefordrade distriktstandläkare som ökar. Det är glädjande eftersom vi där har haft och har rekryteringsproblem. Genom att utveckla större chefsområden har vi också minskat antalet chefer.

Genom att arbeta i team har vi kunnat klara av en ganska besvärlig vakanssituation gällande tandläkare via en kompensation av ett ökat antal tandhygienister. Detta är även ett led i att stärka förvaltningens förebyggande arbete. Vi ser nu för första gången en ökning av antalet anställda distriktstandläkare vilket är positivt. Vi har en tämligen god balans mellan tandhygienister och tandläkare som i det närmaste är ett till ett. Den arbetade tiden har ökat trots oförändrat antal anställda, vilket sannolikt kan förklaras av mindre antal tjänstledigheter av olika skäl.

Glädjande nog fortsätter även nedgången av övertid och kompensations tid. Det betyder att fler av våra anställda kan arbeta en normal veckoarbetstid vilket främjar en god arbetsmiljö. När det gäller tandläkare har vi haft svårt att nyrekrytera tandläkare under en följd av år. Ett flertal åtgärder är insatta för att kompetensförsörja organisationen på tandläkare. Detta är ett långsiktigt arbete som nu i allt större omfattning leder till positiva resultat och minskade vakanser.

Conny Konradsson
Förvaltningschef
Tandvårdsförvaltningen

Tandvårdsnämnden

Beställarenhet för tandvård

Verksamhet

Den uppsökande verksamheten och tandvårdsinsatserna för personer som är berättigade till tandvårdsstöd fungerar bra förutom att det, fortsatt, är vissa problem för tandhygienistteamen att få komma till kommunernas särskilda boenden och hemtjänstgrupper för att hålla utbildning i munvård för personalen.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	0,2	0,3	0,3	0,3
Kostnader	-18,7	-25,5	-25,5	-24,3
<i>varav personal-kostnader</i>	<i>-1,2</i>	<i>-1,6</i>	<i>-1,6</i>	<i>-1,5</i>
Verksamhetens resultat	-18,5	-25,2	-25,2	-24,0
Landstingsbidrag	20,9	25,2	25,2	24,7
Över/ Underskott	0,0	0,0	0,0	0,8
Årets investering	0,0	0,0	0,0	0,0

Prognosen för 2011 är ett nollresultat.

Personal

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-1,1	-1,1	-1,0

Personalen består av en förvaltningschef (75 %), två assistenter (100 % + 75 %) samt två timanställda bedömningstandläkare.

Säter den 2011-11-15

Anna-Kari Rynoson

Förvaltningschef

Beställarenhet för tandvård

Patientnämnden

Patientnämnden

Verksamhet

Antal ärenden fortsätter att komma in i ungefär samma takt som senaste året. Efter 10 månader 2011 är det 1026 ärenden jämfört med 1008 ärenden år 2010.

Informationstillfällena är en viktig verksamhet och vi fortsätter med att ha många besök inbokade även i år och har tom okt gjort 30 besök mot 34 förra året. Vi informerar AT-läkare, studerande på sjuksköterskeprogrammet på Högskolan Dalarna och vid KY-utbildningen till skötare i Säter.

Vi har dessutom avslutat vår särskilda informationsinsats till Medicin Falun/Ludvika och har nu inlett en liknande insats till Kirurgkliniken i Falun. Ett antal vårdcentraler har också fått besök och där måste det ske en fortsättning av informationen.

En chefläkare fortsätter att vara med vid våra sammanträden och detta skall utvärderas då alla deltagit vid ett tillfälle var.

Gemensamma uppdrag för alla patientnämnder i Sverige utökas p.g.a. behovet av sammanhållning och gemensamma riktlinjer i landet. Ett läkemedelsprojekt har pågått vid alla patientnämnder i landet under första halvåret i år och håller nu på att utvärderas. De flesta patientnämnderna har fortsatt registreringen även under andra halvåret. Sammanställningen kommer sedan att redovisas bl.a. till Socialstyrelsen som vi förväntas ha ett mer utvecklat samarbete med i och med den nya patientsäkerhetslagen. Ett möte med Socialstyrelsen i Örebro har varit under hösten för att diskutera framtida samarbete och samverkan.

Handläggare har även deltagit i arbetsgrupper på Huvudkontoret som tillsatts med anledning av informationsinsatser p.g.a. patientsäkerhetslagen.

Det finns svårigheter att få tiden att räcka till för de informationsinsatser som är efterfrågade och önskvärda, samtidigt som vi anser det mycket viktigt. Även den löpande verksamheten har svällt ut så att personalförstärkning verkligen skulle behövas. Patientsäkerhetsutredningen förutspådde ju att patientnämnderna behövde ett tillskott av personal, vilket vi även fått men inte tillsatt p.g.a. anställningsstoppet. I dagarna har en begäran om att få dispens från anställningsstoppet lämnats in på begäran av patientnämnden och vi väntar nu på svar.

Förändringar av patientnämndens placering i landstingets organisation har varit uppe under våren och där nämnden hävdar att patientnämnden bör ha en så oberoende ställning som möjligt för att kunna leva upp till den oberoende ställning som bl.a. propositionen till den senaste Lagen om patientnämndsverksamhet pekar på. Detta har också hörtsammats och nämnden ligger kvar under Landstingsfullmäktige medan landstingsdirektören tagit över chefskapet över förvaltningschefen

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	0,2	0,3	0,3	0,3
Kostnader	-3,0	-3,8	-4,3	-3,7
varav personal-kostnader	-2,7	-3,5	-3,8	-3,2
Verksamhetens resultat	-2,8	-3,5	-4,0	-3,4
Landstingsbidrag	3,3	4,0	4,0	3,3
Över/ Underskott	0,5	0,5	0,0	-0,1

Nämnden ska i år kunna leverera ett överskott i sin budget främst p.g.a. den icke tillsatta tjänsten.

Personal

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-2,2	-2,5	-2,0

Samtliga tre personer i personalen arbetar heltid. En del ledigheter p.g.a. fackliga och politiska uppdrag förekommer. Vi har fått medel för ytterliggare en tjänst som vi nu har begärt dispens från anställningsstoppet för och önskar anställa.

Antalet uppdrag och stödpersoner har också ökat kraftigt under senare år och håller sig på en hög nivå även 2011.

I personalkostnaderna ingår arvoden för förtroendevalda samt för stödpersonerna.

Staffan Mild
Förvaltningschef
Patientnämnden Dalarna

Kostsamverkan Mora

Verksamhet

Landstinget Dalarna och Mora kommun har bildat en gemensam nämnd med ansvar för att producera mat till patienterna vid Mora lasarett samt till vårdtagare och boende inom kommunens äldreomsorg.

Maten produceras i Aromköket, Mora lasarett och levereras till äldreboenden och lasarettets avdelningar. Ombyggnationen slutfördes under vårvintern och invigdes den 5:e april 2011. Samverkan startades fullt ut när samtliga mottagningskök blev färdigställda 1 oktober.

Kommunens produktionskök inom äldreomsorgen har byggts om till mottagningskök. Följande äldreboende är berörda: Saxnäs, Spanskgården, Noretgården och Våmhus.

Personalen som arbetar i kommunens mottagningskök har övergått till anställning i landstinget fr.o.m. mars månad.

Uppföljning besparingsåtgärder

Kostsamverkan är en helt ny verksamhet vars budget har anpassats för att minimera kostnaderna. Produktionssättet är relativt kostsamt men sker enligt de kravspecifikationer som beställarna fastställt. Orsaken till att brickdukning valts av landstinget är att vården ska avlastas så långt som möjligt.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	15,6	27.132	27.132	0,2
Kostnader	-16,8	27.132	27.132	-0,1
varav personal-kostnader	-8,0	-11.645	-11.645	0
Verksamhetens resultat	-1,2	0	0	0
Landstingsbidrag	0	0	0	0
Över/ Underskott	-1,2	0	0	0
Årets investering	-0,5	-6,2	-6,2	--

Kommentar:

När personalen från Mora kommun övergått till anställning i Landstinget kommer verksamheten att omfatta 23,0 årsarbetare.

Investeringarna 2011 avser inventarier, vagnar och maskiner till det nya produktionsköket vid Mora lasarett.

Personal

	2011	2010	2009
Antal årsarbetare	27,56	--	--
Antal anställda	39	--	--

Antal årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	33.792	--	--
- varav timanställda	2.507	--	--
- varav mertid/övertid samtlig personal*	518	--	--

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner:

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Antal årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad. Eventuella tjänstledigheter är ej avdragna.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit inregistreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1.700 arbetade timmar.

Under år 2011 kommer VPL-processen implementeras fullt ut, det resulterar i att samtliga chefer/ledare och medarbetare är VPL-kartlagda innan årets slut. 2012 skall 75 % av personalen ha förflyttats i positiv riktning, vare sig det handlar om horisontell eller vertikal förflyttning.

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl. sociala avg.	-8,1	-8,1	0
Inhyrd personal	0	0	0

Anders Roos

Förvaltningschef

Landstingsservice

Revisorerna

Revisorerna och tjänstemannabiträde

Verksamhet

Revisorernas uppdrag är att granska om landstingets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

I granskningsarbetet stöds revisorerna av sakkunniga, dels i form av en anställd revisionschef, dels av inhyrda konsulter vilka utför huvuddelen av granskningsarbetet.

Granskningsarbetet följer en årligen fastställd revisionsplan och planeras med utgångspunkt från anvisad budget.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	0,2	0,2	0,0	0,0
Kostnader	-3,3	-5,8	-5,8	-5,3
<i>varav personal-kostnader</i>	<i>-1,9</i>	<i>-2,4</i>	<i>-2,1</i>	<i>-1,9</i>
Verksamhetens resultat	-3,1	-5,6	-5,8	-5,3
Landstingsbidrag	4,8	5,8	5,8	5,7
Över/ Underskott	1,7	0,2	0,0	0,4
Årets investering	0,0	0,0	0,0	0,0

I personalkostnaderna ingår arvoden för de förtroendevalda revisorerna.

Revisorerna beräknar hålla sig inom anvisad budgetram

Personal

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-1,7	-1,5	-1,4

Antal årsarbetare 1,0

Kjell Johansson
Förvaltningschef
Revision

